COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.6.2024
COM(2024) 603 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Cehiei

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 603 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Cehiei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului[1], în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[2], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de UE. În concordanță cu prioritățile semestrului european, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul UE și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

---

1 JO L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj

(2) Regulamentul privind REPowerEU[3], adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea dependenței UE de importurile de combustibili fosili din Rusia, ceea ce va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării UE cu energie, sporind, în același timp, utilizarea surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Cehia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”[4], pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru pentru stimularea creșterii. Comunicarea definește competitivitatea pe baza a nouă factori determinanți care se consolidează reciproc. Printre acești factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și piața unică apar ca priorități de politică esențiale pentru reforme și investiții în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a UE și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a prezentat, în urma acestei comunicări, Raportul anual privind piața unică și competitivitatea[5]. Raportul detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024[6], care marchează începutul ciclului semestrului european din 2024 pentru coordonarea politicilor economice. La 22 martie 2024, Consiliul European a aprobat prioritățile analizei, care vizează cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive. Totodată, la 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2024, în care nu a identificat Cehia ca fiind unul dintre statele membre care pot fi afectate de dezechilibre sau care pot fi în pericol de a fi afectate de dezechilibre și pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost adoptată de Consiliu la 12 aprilie 2024, precum și Propunerea de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale, care a fost adoptată de Consiliu la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al UE. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului. Cadrul include, totodată, Regulamentul (CE) nr. 1467/97 privind punerea în aplicare a procedurii de deficit excesiv, cu modificările ulterioare, și

---

3 Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE, (JO L 63, 28.2.2023, p. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

Directiva 2011/85/UE privind cadrele bugetare ale statelor membre[7], cu modificările ulterioare. Obiectivele noului cadru sunt asigurarea sustenabilității datoriei publice și a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii printr-o consolidare bugetară treptată și prin realizarea de reforme și investiții. Cadrul promovează asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o aplicare mai eficace și mai coerentă. Fiecare stat membru ar trebui să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu conțin angajamentele bugetare, de reformă și de investiții ale statelor membre și acoperă un orizont de planificare de 4 sau 5 ani, în funcție de durata obișnuită a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete[8] care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu ar trebui să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv pe cele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă cel târziu până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din PIB, și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub nivelul de referință de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu maximum trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor respective, la [21 iunie] 2024, Comisia urmează să furnizeze statelor membre orientări cu privire la conținutul planurilor și al rapoartelor anuale privind progresele înregistrate pe care acestea vor trebui să le prezinte ulterior și, în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) 2024/1263, le va transmite orientări tehnice privind ajustările bugetare necesare (traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz). Statele membre ar trebui să prezinte planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. Statele membre ar trebui să asigure implicarea parlamentelor lor naționale și consultarea instituțiilor fiscal-bugetare independente, a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național, după caz.

(6) În 2024, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor care au fost identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări și emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective.

---

7 Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) și Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

8 Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263 al Consiliului din 29 aprilie 2024 (JO L 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) La 1 iunie 2021, Cehia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 8 septembrie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Cehiei[9], care a fost modificată la 16 octombrie 2023 în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU[10]. Eliberarea tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Cehia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) La 24 aprilie 2024, Cehia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2024, iar la 30 aprilie 2024, Programul de convergență pentru 2024, în concordanță cu articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2024 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Cehia cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(9) Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Cehia[11] la 19 iunie 2024. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Cehia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Cehia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe, legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Cehia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

(10) Pe baza datelor validate de Eurostat[12], deficitul public al Cehiei a crescut de la 3,2 % din PIB în 2022 la 3,7 % în 2023, iar datoria publică a scăzut de la 44,2 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 44,0 % la sfârșitul anului 2023. Astfel cum s-a anunțat în

---

9 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 septembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Cehiei (11047/2021).

10 Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 16 octombrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 8 septembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Cehiei (13383/2023).

11 SWD(2024) 603 final.

12 Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2024.

orientările de politică bugetară pentru 2024[13], Comisia face primul pas către deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, potrivit datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023, în concordanță cu dispozițiile legale existente. La 19 iunie 2024, Comisia a adoptat un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE[14]. În acest raport a fost analizată situația bugetară a Cehiei, întrucât deficitul său public din 2023 a depășit valoarea de referință de 3 % din PIB. Raportul a concluzionat că, având în vedere această evaluare și după luarea în considerare a avizului Comitetului economic și financiar instituit în temeiul articolului 126 alineatul (4) din TFUE, Comisia nu va propune în luna iulie deschiderea unei proceduri de deficit excesiv pentru Cehia.

(11) La 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat[15] Cehiei să întreprindă acțiuni pentru a asigura, în 2023, concordanța între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare în ansamblu neutră a politicilor[16], ținând seama de sprijinul continuu, temporar și specific pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie și pentru persoanele care fug din Ucraina. S-a recomandat ca Cehia să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente în funcție de evoluția situației. De asemenea, s-a recomandat ca Cehia să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală, precum și pentru securitatea energetică ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, în 2023 orientarea fiscal-bugetară[17] a fost contracționistă, cu 0,9 % din PIB, în contextul unui nivel ridicat al inflației. În 2023 creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) a avut o contribuție contracționistă de 0,7 % din PIB la orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include reducerea cu 0,1 % din PIB a costului măsurilor de sprijin de urgență specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie. Sunt incluse, de asemenea, costurile suplimentare legate de protecția temporară oferită persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB). În concluzie, creșterea preconizată a cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 a fost în concordanță cu recomandarea Consiliului. Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE s-au ridicat la 1,1 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național s-au ridicat la 4,4 % din PIB în 2023, reprezentând o creștere cu

---

13 COM(2023) 141 final.

14 Raport al Comisiei elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

15 Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Cehiei și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Cehiei pentru 2022, JO C 334, 1.9.2022, p. 19.

16 Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Cehiei în 2023, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 10,5 % în termeni nominali, întemeindu-se pe rata medie de creștere potențială reală pe 10 ani și pe deflatorul PIB din 2023.

17 Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

0,5 puncte procentuale în comparație cu 2022. Cehia a finanțat investiții suplimentare din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE. Cehia a finanțat investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, precum renovările în vederea eficienței energetice și instalarea de surse regenerabile de energie, modernizarea și creșterea siguranței căilor ferate și pregătirea proiectelor pentru electrificare, protecția împotriva inundațiilor și retenția apei în terenuri și municipalități, proiecte ale întreprinderilor cehe care vizează reducerea consumului de apă și aplicarea de soluții circulare pentru întreprinderi, parteneriate public-privat în domeniul cercetării și inovării sau furnizarea de dispozitive digitale pentru școli, care sunt finanțate parțial din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE.

(12) Principalele previziuni din Programul de convergență pentru 2024 pot fi rezumate după cum urmează. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare estimează o creștere a PIB-ului real de 1,4 % în 2024 și de 2,6 % în 2025, iar inflația IAPC la 2,7 % în 2024 și la 2,4 % în 2025. Se preconizează că deficitul public va scădea la 2,3 % din PIB în 2024 și se va situa la 2,1 % din PIB în 2025, în timp ce ponderea datoriei publice în PIB ar urma să crească la 45,5 % până la sfârșitul anului 2024 și la 46,4 % până la sfârșitul anului 2025. După 2025, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 1,6 % din PIB în 2026 și la 1,2 % în 2027. Prin urmare, se preconizează că soldul bugetului public va rămâne sub valoarea de referință a deficitului, de 3 % din PIB, pe durata programului. În schimb, se preconizează că, după 2025, ponderea datoriei publice în PIB va crește la 47,1 % în 2026 și se va stabiliza în 2027.

(13) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează că PIB-ul real va crește cu 1,2 % în 2024 și cu 2,8 % în 2025, iar inflația IAPC se va situa la 2,5 % în 2024 și la 2,2 % în 2025.

(14) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se estimează un deficit public de 2,4 % din PIB în 2024 și o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 45,2 % până la sfârșitul anului 2024. Scăderea deficitului în 2024 reflectă în principal retragerea măsurilor de atenuare a impactului prețurilor ridicate la energie și punerea în aplicare a unui pachet de consolidare. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi contracționistă, și anume de 2,3 % din PIB în 2024.

(15) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se așteaptă ca în 2024 să fie finanțate prin sprijin nerambursabil („granturi”) acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență cheltuieli reprezentând 0,5 % din PIB, comparativ cu 0,4 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate prin granturi acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme de stimulare a productivității, fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Cehiei. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se așteaptă ca în 2024 să fie susținute prin împrumuturi acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență cheltuieli reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0 % din PIB în 2023.

(16) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat[18] Cehiei să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea, în 2024, la maximum 6,0 % a creșterii nominale a

[18] Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Cehiei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Cehiei pentru 2023, JO C 312, 1.9.2023, p. 22.

cheltuielilor primare nete finanțate la nivel național[19]. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii bugetelor pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, întemeindu-se pe datele privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că în 2024 cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Cehiei vor scădea cu 1,1 %, situându-se sub rata maximă de creștere recomandată. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului.

(17) În plus, Consiliul a recomandat Cehiei să întreprindă acțiuni menite să elimine treptat măsurile existente de sprijin de urgență în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel rezultate pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a precizat și că, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar impune noi măsuri de sprijin sau continuarea celor existente, Cehia ar trebui să se asigure că aceste măsuri sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net[20] al măsurilor de sprijin în domeniul energiei este estimat la 1,2 % din PIB în 2023, la – 0,2 % în 2024 și la 0,0 % în 2025. În special, se preconizează că taxa pe profiturile excepționale va rămâne în vigoare în 2024 și 2025[21]. Dacă economiile aferente ar fi utilizate pentru a reduce deficitul public, astfel cum a recomandat Consiliul, aceste previziuni ar presupune o ajustare fiscal-bugetară de 1,4 % din PIB în 2024, în timp ce cheltuielile primare nete finanțate la nivel național[22] aduc o contribuție contracționistă la orientarea fiscal-bugetară de 2,2 % din PIB în anul respectiv. Se preconizează că măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei vor fi eliminate treptat, cât mai curând posibil în 2023 și 2024, ceea ce este în concordanță cu recomandările Consiliului. Mai mult, se preconizează că economiile care vor rezulta vor fi utilizate în întregime pentru reducerea deficitului public, ceea ce este în concordanță cu recomandarea Consiliului, de asemenea.

(18) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, Cehiei să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și a altor fonduri ale UE, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, investițiile publice finanțate la nivel național vor scădea, de la 4,4 % din PIB în 2023, la 4,2 % din PIB în 2024, ca urmare a încheierii perioadei de programare 2014-2020 a fondurilor structurale ale UE, pentru care au fost disponibile fonduri până în 2023. Ținând seama de acest factor suplimentar, se consideră că investițiile publice din 2024 respectă recomandarea Consiliului. În schimb, se

---

19 Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

20 Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale ale furnizorilor de energie.

21 În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024, se presupune, în principiu, că măsurile care, potrivit Cehiei, rămân în vigoare până la sfârșitul anului 2024 vor avea un impact bugetar și în 2025.

22 Această contribuție este măsurată ca variație a cheltuielilor publice primare, excluzând (i) impactul bugetar incremental al măsurilor discreționare privind veniturile, (ii) măsurile cu caracter excepțional, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE, în raport cu rata de creștere potențială medie a PIB-ului nominal pe termen mediu (10 ani), exprimată ca procent din PIB-ul nominal.

preconizează scăderea cheltuielilor publice finanțate din venituri obținute din fonduri UE, inclusiv din granturile acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, de la 1,1 % din PIB în 2023, la 1,0 % din PIB în 2024, ca urmare a încheierii perioadei de programare 2014-2020 a fondurilor structurale ale UE, pentru care au fost disponibile fonduri până în 2023.

(19) Având în vedere măsurile de politică cunoscute la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să ajungă la 1,9 % din PIB în 2025. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 45,5 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal soldul global negativ, fiind parțial compensată de creșterea PIB-ului nominal.

(20) Soldul bugetar structural al Cehiei a scăzut de la o valoare aproape la echilibru în medie în perioada 2014-2019 la – 2,9 % în 2023. Acest lucru s-a datorat unor măsuri cu caracter permanent, cum ar fi reducerea impozitului pe venitul persoanelor fizice și creșterea prestațiilor de asigurări sociale, inclusiv indexarea automată a pensiilor în funcție de inflație, care nu au fost finanțate printr-o creștere corespunzătoare a veniturilor. Pe termen mediu și lung, din cauza creșterii costului îmbătrânirii demografice, se înregistrează o presiune suplimentară asupra sustenabilității finanțelor publice. În 2023, Cehia a adus modificări primului pilon al sistemului de pensii, printre acestea numărându-se reducerea indexării pensiilor și condiții mai stricte pentru pensionarea anticipată. Totuși, fără modificări suplimentare, se estimează că până în 2060 cheltuielile cu pensiile vor crește cu aproximativ 3 puncte procentuale, datorită dublării preconizate a raportului de dependență între populația activă și cea vârstnică[23], plafonării vârstei de pensionare și numărului încă ridicat de persoane care se pensionează anticipat. Dacă nu este finanțată printr-o majorare corespunzătoare a veniturilor, creșterea preconizată a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației ar putea să sporească riscurile legate de sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung. Guvernul propune să se coreleze vârsta legală de pensionare cu speranța de viață și să se încetinească majorarea pensiilor acordate recent. Dacă ar fi puse în aplicare, aceste modificări ar îmbunătăți sustenabilitatea fiscal-bugetară a sistemului de pensii. Printre alte măsuri posibile de abordare a sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice se numără creșterea ofertei de forță de muncă prin acordarea de stimulente care să conducă la rate mai mari de participare pe piața muncii a celor care au împlinit vârsta de pensionare.

(21) Competitivitatea și productivitatea sunt frânate de deficitul de lucrători. Ar putea fi sporită încadrarea în câmpul muncii a mamelor, după cum rezultă din rata scăzută de ocupare a forței de muncă în rândul femeilor timp de mai mulți ani după ce au născut un copil. Pe lângă lipsa unor servicii disponibile de îngrijire a copiilor, regimul fiscal și sistemul de securitate socială descurajează părintele cu venituri mai mici, în special mamele, să revină în câmpul muncii. Perioadele de concediu de trei ani pentru creșterea copilului, deducerile fiscale ridicate pentru soții care nu lucrează și prestațiile familiale care stimulează părintele cu venituri mai mici să își ia perioade lungi de concediu descurajează părinții, în special mamele, să lucreze sau să caute un loc de muncă. Impozitarea veniturilor salariale pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei a depășit media UE în 2022 și sarcina fiscală asupra costului forței de muncă pentru persoanele necăsătorite aflate la același nivel de salarizare. Încurajarea

[23] Conform Raportului din 2024 privind îmbătrânirea populației, publicat de Comisie în aprilie 2024.

părintelui cu venituri mai mici să lucreze sau să caute un loc de muncă ar asigura, de asemenea, venituri mai mari pentru sistemul de pensii.

(22) Veniturile fiscale totale ale Cehiei în raport cu PIB-ul sunt cu mult sub media UE în 2022 (35,3 % comparativ cu media UE de 40,2 %). Lărgirea bazei de impozitare prin mărirea ponderii impozitelor mai puțin dăunătoare creșterii este o opțiune de sprijinire a creșterii economice și a sustenabilității finanțelor publice. Impozitele recurente pe proprietate se numără printre impozitele cel mai puțin dăunătoare creșterii economice, dar veniturile provenite din aplicarea acestor impozite sunt foarte scăzute, situându-se la 0,2 % din PIB, comparativ cu media UE de 1,0 % din PIB (începând din 2022). În pofida creșterii în 2024 a impozitelor recurente pe proprietate, sistemul de impozitare recurentă a proprietăților aferent clădirilor și unităților se bazează pe suprafața proprietăților, ceea ce duce la o impozitare inegală a proprietăților cu aceeași valoare și nu reacționează la modificările aduse valorilor proprietăților. Prin implementarea unui sistem de evaluare a proprietăților care alege ca bază de impozitare valorile proprietăților, aliniază aceste valori la valorile de piață și permite actualizări periodice ale valorilor proprietăților ar spori eficacitatea impozitului ca instrument de atenuare a creșterii prețurilor proprietăților și de utilizare cât mai productivă a fondului locativ existent. La rândul său, acest lucru ar spori accesibilitatea locuințelor și capacitatea oamenilor de a se deplasa pentru a munci, sprijinind creșterea economică și mărind veniturile provenite din impozitele recurente pe proprietate.

(23) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Cehiei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru ca Cehia să își poată îndeplini angajamentele asumate în plan până în august 2026, este esențial ca țara să continue punerea în aplicare a reformelor și să accelereze investițiile prin abordarea întârzierilor care apar, consolidând în același timp capacitatea de absorbție. Absorbția fondurilor de redresare și reziliență este afectată în special de limitările capacității administrative a unora dintre organismele de implementare. Acest lucru este vizibil mai ales în domeniile care necesită mai multă expertiză, cum ar fi tranziția digitală și tranziția verde. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a responsabilității pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(24) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Cehia trebuie să revizuiască fiecare program până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și în Planul național privind energia și clima. Această evaluare stă la baza alocării definitive a fondurilor UE incluse în fiecare program. Cehia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a politicii de coeziune și a Pilonului european al drepturilor sociale, dar se confruntă în continuare cu provocări și disparități regionale semnificative. Severozápad și, într-o măsură mai mică, Moravskoslezsko sunt regiuni prinse într-o capcană de dezvoltare. Accelerarea implementării programelor politicii

de coeziune, împreună cu consolidarea capacității administrative, în special în aceste regiuni, este un element esențial. Prioritățile convenite în cadrul programelor sunt în continuare relevante. În special, este necesar să se dezvolte capacitatea administrativă a regiunilor, să se îmbunătățească parteneriatul dintre acestea și să se consolideze asumarea responsabilității pentru a spori absorbția fondurilor UE de către municipalitățile mici, întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și organizațiile neguvernamentale locale. Trebuie implementate investițiile care sprijină transportul urban și regional durabil și infrastructura pentru combustibili alternativi în scopul de a accelera tranziția verde; aceste investiții trebuie însoțite de o utilizare sporită a surselor regenerabile de energie, precum și de investiții în eficiența energetică și în economia circulară. Este important să se finalizeze acțiunile planificate de adaptare la schimbările climatice, cu accent pe măsurile de retenție naturală a apei. De asemenea, reprezintă o prioritate să se accelereze integrarea, inclusiv pe piața forței de muncă, a persoanelor strămutate din Ucraina și aflate sub protecție temporară, pe măsura competențelor lor. Este în continuare relevant să se pună accentul pe impactul măsurilor legate de grupurile defavorizate, precum romii.

(25) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei, merită să se acorde o atenție suplimentară potențialului de a mobiliza mai multe resurse din sectorul privat, în special printr-o utilizare pe scară mai largă a instrumentelor financiare combinate cu granturi. Astfel de instrumente inovatoare pot utiliza mai multe investiții private, în special în ceea ce privește eficiența energetică, soluțiile energetice curate și dezvoltarea întreprinderilor. Capacitățile Băncii Naționale de Dezvoltare ar trebui utilizate mai eficient pentru implementarea instrumentelor financiare în cadrul programelor politicii de coeziune. Ținând seama de ambiția acestei țări de a avansa de la nivelul unor performanțe moderate în materie de inovare, Cehia ar putea, de asemenea, să utilizeze inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în domeniile următoare: tehnologiile digitale și inovarea în materie de tehnologie profundă, tehnologiile curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor și biotehnologiile – și, după caz, în concordanță cu strategia națională de specializare inteligentă pentru a sprijini transformarea industriei.

(26) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Cehia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de administrația publică și de competitivitate.

(27) Există presiuni asupra atractivității, ca angajator, a administrației publice din Cehia și asupra capacității funcției publice de a păstra talentele. Acest lucru este valabil în special pentru posturile de experți, de conducere și pentru cele din domeniul tehnologiei informației. Modificările aduse Legii privind funcția publică au intrat în vigoare în 2023 și au prevăd mandate fixe pentru înalții funcționari publici, procese de recrutare mai rapide și o gamă mai variată de opțiuni pentru atragerea candidaților externi. Cu toate acestea, fragmentarea gestionării resurselor umane împiedică o abordare mai sistemică a gestionării talentelor. Dimensiunea administrației publice din Cehia este sub media UE atât în ceea ce privește cheltuielile, cât și numărul de angajați. Cu toate acestea, salariile sunt mai mici decât în sectorul privat pentru niveluri de instruire comparabile și au scăzut în termeni reali cu peste 10 % față de anul 2004, fapt care a redus și mai mult atractivitatea funcției publice. Este esențial să se consolideze capacitatea administrației publice din Cehia de a atrage, păstra și dezvolta talente pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei administrații și calitatea serviciilor oferite.

(28) Administrația publică din Cehia are un rol esențial în menținerea competitivității economiei deoarece modelează mediul de reglementare și investițiile publice, în special în ceea ce privește dubla tranziție. Performanța sectorului public și eficacitatea guvernului Cehiei au rămas stabile și apropiate de media UE în 2022. Totuși, există în continuare provocări în ceea ce privește orientarea strategică și elaborarea de politici bazate pe dovezi. Acest lucru necesită reducerea împărțirii pe departamente și consolidarea capacităților de orientare strategică, pentru a îmbunătăți coerența strategiilor și punerea lor în aplicare la nivelul tuturor politicilor. Fragmentarea capacității administrative locale a Cehiei este un factor semnificativ care împiedică, printre altele, micii beneficiari să utilizeze fondurile UE în mod eficient. Absorbția de fonduri de către municipalitățile mici, întreprinderile mici și mijlocii și organizațiile neguvernamentale locale s-ar îmbunătăți dacă solicitanții ar beneficia de sprijin, de exemplu prin numirea unor manageri de proiect comuni și prin furnizarea de informații cuprinzătoare cu privire la modul în care aceștia pot solicita finanțare din partea UE într-un singur loc. Prioritatea în acest sens constă în dezvoltarea unui sprijin specific pentru stimularea capacității administrative locale în regiunile afectate din punct de vedere structural, cum ar fi Severozápad și Moravskoslezsko. Exemplul bun oferit de Fondul pentru o tranziție justă arată că regiunile ar fi activate dacă ar avea un rol mai important în stabilirea nevoilor lor specifice.

(29) Performanța în materie de inovare a Cehiei continuă să fie frânată de ineficacitatea transferului de tehnologie și de cunoștințe, precum și de legăturile slabe dintre mediul academic și sectorul industrial. Cheltuielile publice pentru cercetare și dezvoltare, finanțate de întreprinderi, rămân la aproximativ jumătate din media UE (0,023 % din PIB, față de 0,045 %) și au înregistrat o tendință descrescătoare în ultimii ani, demonstrând gradul scăzut de cooperare dintre mediul academic și cel de afaceri (și stimulentele pentru această cooperare). Acest lucru afectează puternic transferul în economie al rezultatelor cercetării și limitează capacitatea de inovare a Cehiei, după cum arată, de exemplu, numărul limitat de cereri de brevete, care se situează în continuare mult sub media UE (0,83 puncte procentuale pe miliard din PIB în 2020, comparativ cu 3,4 puncte procentuale). Măsurile de îmbunătățire structurală și de consolidare a transferului de tehnologie în Cehia, care vizează în mod specific consolidarea eficienței transferului de tehnologie și facilitarea înființării de spin-off-uri (societăți beneficiare), ar putea contribui la abordarea acestei provocări. Se preconizează că un proiect din cadrul mecanismului de sprijin al politicilor derulat prin programul Orizont, care începe la 9 iunie 2024, va oferi Cehiei sprijin concret și recomandări de politică în ceea ce privește intensificarea legăturilor dintre mediul științific și cel de afaceri.

(30) Ratele de frecventare și absolvire a învățământului superior sunt în scădere, ceea ce agravează deficitul de lucrători calificați. Rata de absolvire a învățământului terțiar în rândul persoanelor cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani prezintă o tendință descendentă din anul 2021 și este pe locul al patrulea în rândul ratelor celor mai scăzute din UE (33,7 % față de media UE de 43,1 %), departe de obiectivul UE de 45 %. Între 2016 și 2021, numărul studenților înscriși la cursuri a scăzut cu 11,6 %, iar ratele abandonului școlar sunt constant ridicate. Sprijinul financiar acordat studenților este în mod constant scăzut (2,5 % din cheltuielile publice față de media UE de 18,8 %), în pofida dovezilor empirice care arată un randament ridicat al productivității investițiilor în învățământul superior.

(31) Deficitul de lucrători și necorelarea competențelor rămân o provocare presantă, ceea ce îngreunează competitivitatea economiei cehe. Ar putea fi aduse îmbunătățiri prin

măsuri precum reforma profesiilor reglementate și implicarea sporită a consiliilor sectoriale de experți în abordarea lipsei îndelungate de lucrători calificați. În plus, Cehia a primit cel mai mare aflux pe cap de locuitor din UE de persoane strămutate din Ucraina și aflate sub protecție temporară. Totuși, peste 50 % dintre aceste persoane se află în poziții mai puțin calificate decât cele pe care le ocupau în Ucraina, limba fiind indicată drept un obstacol clar în acest sens. În plus, aproximativ 30 % au susținut, de asemenea, că recunoașterea calificărilor constituie un obstacol în calea obținerii unui loc de muncă mai bun. Simplificarea recunoașterii calificărilor obținute în străinătate și creșterea participării pe piața forței de muncă a grupurilor subreprezentate, inclusiv a persoanelor strămutate din Ucraina și aflate sub protecție temporară, ar putea contribui la detensionarea pieței forței de muncă,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Cehia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În concordanță cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete[24] în 2025 la o rată compatibilă cu menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat și să mențină datoria publică la un nivel prudent pe termen mediu. Să adopte măsuri pentru a asigura sustenabilitatea fiscal-bugetară pe termen lung a sistemului de pensii. Să reducă factorii fiscali și pe cei legați de prestațiile sociale care descurajează părinții să revină în câmpul muncii, scopul fiind acela de a promova o mai mare participare a femeilor pe piața forței de muncă. Să îmbunătățească stimulentele pentru ca persoanele care se apropie de pensionare să își continue activitatea profesională. Să ia măsuri pentru a obține venituri mai mari din impozitele recurente pe proprietate.

2. Să consolideze capacitatea administrativă de gestionare a planului de redresare și reziliență, să accelereze investițiile și să mențină ritmul de implementare a reformelor. Să abordeze întârzierile care apar pentru a permite punerea în aplicare continuă, rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, adoptând măsuri care să mobilizeze într-o mai mare măsură resursele sectorului privat, inclusiv prin utilizarea unor instrumente financiare inovatoare, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul de a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să consolideze capacitatea administrației publice din Cehia de a atrage, păstra și dezvolta talente, în special pe cele cu competențe analitice, manageriale și informatice. Să reducă împărțirea pe departamente și să consolideze capacitățile de orientare strategică pentru a îmbunătăți coerența între politici. Să sprijine cooperarea între administrațiile municipale, inclusiv prin acordarea de sprijin pentru consolidarea capacității administrative orientate către regiunile afectate din punct de vedere structural.

[24] Conform articolului 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

4. Să stimuleze inovarea prin îmbunătățirea transferului de tehnologie din mediul academic către întreprinderi, prin sprijinirea înființării de spin-off-uri și de start-upuri și printr-o participare mai mare la învățământul terțiar. Să consolideze competitivitatea economiei prin abordarea necorelării competențelor, prin simplificarea recunoașterii calificărilor obținute în străinătate și printr-o participare mai mare a grupurilor subreprezentate pe piața forței de muncă.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele